

ΠΑ.ΣΟ.Κ.

ΓΡΑΦΕΙΟ ΤΥΠΟΥ

Συνέντευξη Τύπου του
Πρωθυπουργού και Προέδρου του ΠΑΣΟΚ

ΚΩΣΤΑ ΣΗΜΙΤΗ

Στο Ζάππειο Μέγαρο

ΠΑΣΟΚ

ΓΡΑΦΕΙΟ ΤΥΠΟΥ

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ ΤΥΠΟΥ ΤΟΥ ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΥ ΚΑΙ ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΤΟΥ ΠΑΣΟΚ

ΚΩΣΤΑ ΣΗΜΙΤΗ

ΣΤΟ ΖΑΠΠΕΙΟ ΜΕΓΑΡΟ

ΤΕΤΑΡΤΗ 11 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 1996

Ο Πρωθυπουργός και Πρόεδρος του ΠΑΣΟΚ, μετά την εισαγωγική ομιλία του επί των προγραμματικών θέσεων και δεσμεύσεων της Κυβέρνησης για την εξωτερική πολιτική της χώρας, απάντησε στις παρακάτω ερωτήσεις των δημοσιογράφων:

Γ.ΠΟΛΙΤΗΣ ("MEGA CHANNEL"): Κύριε Πρόεδρε, πριν από λίγες μέρες σ' αυτήν εδώ την αίθουσα, ο πρόεδρος της ΝΔ παρουσίασε τις δικές του 7 θέσεις και τις πρωτοβουλίες που θα πάρει στις πρώτες 30 ημέρες. Θυμίζω τρεις από αυτές: Είναι να πάτε μαζί στην Κύπρο, να γίνει σύσκεψη πολιτικών αρχηγών υπό τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας και να συγκροτηθεί Συμβούλιο Εξωτερικής Πολιτικής και να υπάρξει μόνιμος υφυπουργός Εξωτερικών.

Μήπως κάποια από αυτές τις θέσεις υιοθετείτε ή βρίσκετε θετική; Αν γίνετε δηλαδή εσείς Πρωθυπουργός στις 23 του μήνα, θα υιοθετήσετε κάποια από αυτές τις θέσεις;

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ: Δεν υιοθετώ τις θέσεις του κ.Εβερτ και θα σας αναπτύξω τη δική μου θέση, έναντι των 7 θέσεων της ΝΔ. Ζητώ συγγνώμη, θα μιλήσω λίγο περισσότερο.

* Πρώτη θέση της Ν.Δ. είναι να γίνει σύσκεψη σε επίπεδο αρχηγών κομμάτων υπό την προεδρία του Προέδρου της Δημοκρατίας, για να υπάρξει μία κοινή εξωτερική πολιτική. Εμείς έχουμε επανειλημμένα δηλώσει ότι το Σύνταγμα δεν προβλέπει τη σύσκεψη των πολιτικών αρχηγών, το συμβούλιο των πολιτικών αρχηγών.

Η σύσκεψη των πολιτικών αρχηγών, το συμβούλιο των πολιτικών αρχηγών, είναι ένας θεσμός ο οποίος περισσότερο έχει χρησιμοποιηθεί στο παρελθόν για να προβληθούν οι θέσεις των διαφόρων κομμάτων, είναι ένας θεσμός δημοσίων σχέσεων.

Όλοι μιλάμε ότι πρέπει να αναβαθμίσουμε τη Βουλή, ότι η Βουλή ενώ είναι ένας σημαντικότερος θεσμός δεν λειτουργεί για την παραγωγή πολιτικής. Στη Βουλή υπάρχει μια μόνιμη επιτροπή εξωτερικών

σχέσεων και άμυνας και εκεί θα πρέπει να γίνονται οι συζητήσεις, ανάμεσα στα κόμματα, για να διαμορφώνεται η κοινή τοποθέτηση.

Και ο κ.Πάγκαλος και ο κ.Ρωμαίος έχουν παραστεί επί πάρα πολλές ώρες, επί πάρα πολλές ημέρες σε συζητήσεις στη Βουλή. Ο αρχηγός της ΝΔ ήταν πάντα απών. Και εκείνο το οποίο ακούστηκε μονάχα από την άλλη πλευρά ήταν οι συνήθειες εξάρσεις και υπερβολές, οι καταγγελίες. Δεν είχε γίνει δημιουργική συζήτηση.

Ας κάνουμε τη δημιουργική συζήτηση εκεί όπου προβλέπουν οι ισχύοντες θεσμοί και ας συζητάμε μετά άλλα, τα οποία αφορούν κυρίως δημόσιες σχέσεις. Οσον αφορά το μόνιμο υφυπουργό Εξωτερικών εγώ από τη θητεία μου σε διάφορα υπουργεία - και έχω μακρά θητεία σε διάφορα υπουργεία - έχω διαπιστώσει ότι υπάρχουν πολλοί καλοί ανώτεροι υπάλληλοι, ανώτατοι υπάλληλοι, αλλά τους κατέχει ένα γραφειοκρατικό πνεύμα.

Εμείς δεν έχουμε ανάγκη από πρόσθετες γραφειοκρατίες. Εκείνο το οποίο έχουμε ανάγκη είναι από ιδέες, πρωτοβουλίες. Και στην κυβέρνηση τη δική μας υπάρχουν στελέχη, τα οποία μπορούν να συνεισφέρουν ιδέες, πρωτοβουλίες παντού (και στην εξωτερική πολιτική), για να προχωρήσουμε.

* Ένα δεύτερο σημείο της πολιτικής που ανήγγειλε ο αρχηγός της ΝΔ, είναι να αναγγελθεί αμέσως στην Ευρωπαϊκή Ένωση η πρότασή μας για το Πρόγραμμα Σύγκλισης. Ομολογώ ότι δεν καταλαβαίνω. Το Πρόγραμμα Σύγκλισης το οποίο υπάρχει, έχει συμφωνηθεί με την Ευρωπαϊκή Ένωση. Το προηγούμενο, το οποίο είχε προβάλει η ΝΔ, είχε απορριφθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Αρα εισηγείται ο κ.Εβερτ μια νέα διαπραγμάτευση με την Ευρωπαϊκή Ένωση. Για ποιό στόχο; Απ' ό,τι συνάγω, λέει ο στόχος είναι για να αυξήσουμε τις δυνατότητες αύξησης του ΑΕΠ. Μα ποιός - προς θεού! - εμποδίζει την όποια ελληνική κυβέρνηση να αυξήσει το ΑΕΠ; Οχι βέβαια το Πρόγραμμα Σύγκλισης.

Αυτά είναι λόγια του αέρα και επιτρέψτε μου να πω, όποιος θέλει μπορεί να αυξήσει το ΑΕΠ, να προχωρήσει ταχύτατα, δεν τον εμποδίζει το Πρόγραμμα Σύγκλισης να κάνει κάτι καλύτερο. Και θα είναι πολύ μεγάλο λάθος, θα είναι λάθος σε βάρος της χώρας, αν αρχίσουμε διαπραγματεύσεις τώρα για να αλλάξουμε κάτι το οποίο δεν παρουσιάζεται ικανοποιητικό για τη χώρα, γιατί θα δείξουμε αδυναμία.

Αν χρειάζονται διαπραγματεύσεις, ας περιμένουμε να έρθουν

και άλλες χώρες και τότε μπορούμε να ενταχθούμε, αν θέλουμε, σ' αυτή τη διαδικασία. Αλλά μην σηκώσουμε εμείς πρώτοι το σήμα κινδύνου, όπως προφανώς σκέπτεται να το κάνει η ΝΔ.

* Τρίτη ενέργεια, να πάρω τον αρχηγό της αξιωματικής αντιπολίτευσης - λέει ο κ.Εβερτ - να πάμε μαζί στην Κύπρο. Ο κ.Εβερτ προφανώς δεν έχει ιδέα τι συμβαίνει στην Κύπρο. Εγώ πήγα, συμμετείχα στο Εθνικό Συμβούλιο, συζήτησα με τους επικεφαλής των κομμάτων, συζήτησα με τον Πρόεδρο Κληρίδη. Και διαπίστωσα ότι ενώ υπάρχει ομοφωνία για τους στόχους, ενώ υπάρχει ομοφωνία για το πλαίσιο, υπάρχουν - και είναι φυσικό να υπάρχουν - διαφορές αντιλήψεων για τις τακτικές.

Το σωστό είναι να ξεκαθαρίσουν, όπως έχουν πρόθεση, οι συμμετέχοντες στην Κυπριακή Βουλή την τακτική τους. Πρόκειται να συνέλθει και πάλι το Εθνικό Συμβούλιο. Κι αφού υπάρχει μια σαφής αντίληψη στην Κύπρο, να συζητηθεί αυτή η αντίληψη με την Ελλάδα.

Θα πάμε, κατά τον κ.Εβερτ, εμείς να επιβάλουμε στους Κυπρίους αυτό το οποίο πιστεύουμε εμείς; Δεν πρέπει πρώτα οι ίδιοι να μας πουν τι θέλουν, αφού αυτούς αφορά το πρόβλημα κατά πρώτο λόγο;

* Το τέταρτο μέτρο του κ.Εβερτ είναι η ψήφιση ενός νόμου για τη θέσπιση ενός Εθνικού Συμβουλίου Εξωτερικής Πολιτικής. Αν εννοεί ο κ.Εβερτ τη δημιουργία ενός οργανισμού, ο οποίος θα στηρίζει την εξωτερική πολιτική, δεν χρειάζεται να λέγεται Εθνικό Συμβούλιο Εξωτερικής Πολιτικής.

Εκείνο για το οποίο πράγματι υπάρχει έλλειψη είναι ένας οργανισμός, όπως υπάρχει στις ΗΠΑ για παράδειγμα το Εθνικό Συμβούλιο Ασφάλειας, το οποίο επεξεργάζεται σχέδια, συλλέγει στοιχεία, κάνει προτάσεις για να υποβοηθήσει την εξωτερική πολιτική.

Εμείς έχουμε ξεκινήσει, εδώ και καιρό, τη δημιουργία μιας Γραμματείας του ΚΥΣΕΑ, που θα κάνει αυτό το περιορισμένο που ανέφερα.

* Το πέμπτο μέτρο του κ.Εβερτ είναι η εφαρμογή ενός δεκαετούς προγράμματος ενίσχυσης εξοπλισμού του Ενόπλων Δυνάμεων. Εχω συζητήσει το θέμα με την ηγεσία των Ενόπλων Δυνάμεων και η ηγεσία των Ενόπλων Δυνάμεων θεωρεί ότι το πιο σωστό είναι ακριβώς αυτό το οποίο ανέφερα: Το μεσοπρόθεσμο πρόγραμμα προμηθειών και όχι ένα πρόγραμμα εξοπλισμών δεκαετίας, διότι πρέπει να παρακολουθούμε και τις τεχνολογικές εξελίξεις.

* Εκτη ενέργεια του κ.Εβερτ θα είναι η σύγκληση σύσκεψης των Πρωθυπουργών των βαλκανικών χωρών εντός τριμήνου. Μα, έχει γίνει καμιά προεργασία από πλευράς της Ν.Δ., ώστε να ξέρει η Ν.Δ. ότι από την σύγκληση αυτή θα προκύψει ένα θετικό αποτέλεσμα; Έχει λύσει προβλήματα όπως για παράδειγμα αν θα συμμετάσχει η Τουρκία, τι θα πει η Τουρκία, ποιά ερωτήματα θα θέσει η Τουρκία;

Η Σύνοδος των Πρωθυπουργών των βαλκανικών χωρών χρειάζεται μια μακρά προεργασία. Και ίσως ρωτήσουν κάποιοι "μα, εσείς τι κάνετε;". Εμείς κάνουμε αυτή τη δουλειά, γιατί εμείς έχουμε αυτή την επιδίωξη.

Αλλά μπορώ να σας βεβαιώσω ότι το να λέει κάποιος ότι θα συγκαλέσουμε μέσα σε τρίμηνο τους Πρωθυπουργούς, είναι εκτός πραγματικότητας. Ο κ.Εβερτ νομίζω μάλλον φαντάζεται ότι οι Πρωθυπουργοί των Βαλκανίων είναι μία επιτροπή της Ν.Δ.

* Και το τελευταίο, το έβδομο μέτρο του κ.Εβερτ, είναι ο εορτασμός του 2000 ως Έτος Δημοκρατίας. Κυρίες και κύριοι, φαίνεται ο κ.Εβερτ ξέχασε ότι το 1991 επί κυβερνήσεως Ν.Δ. με Πρόεδρο της Δημοκρατίας τον κ.Κωνσταντίνο Καραμανλή και Πρόεδρο της Βουλής τον κ.Αθανάσιο Τσαλδάρη, γιορτάστηκε η Δημοκρατία. Γιορτάστηκαν τα 2500 χρόνια Δημοκρατίας, γιορτάστηκαν τα 2500 χρόνια από την ίδρυση της Δημοκρατίας στην Αθήνα.

Και δεν γιορτάστηκαν μονάχα εδώ, αλλά γιορτάστηκαν σε ολόκληρο τον κόσμο. Εγιναν και αλλού εκδηλώσεις. Εγώ δεν είμαι της απόψεως ότι πρέπει να πολλαπλασιάζουμε τέτοιες εκδηλώσεις, γιατί αφού λησμόνησε ο κ.Εβερτ ότι η ίδια η κυβέρνηση της Ν.Δ. είχε οργανώσει μια τέτοια εκδήλωση το '91, ο απόηχος της εκδήλωσης φαίνεται ήταν μικρός.

Εγώ πιστεύω ότι πολύ πιο χρήσιμο είναι αν είναι να δαπανήσουμε χρήματα, να δαπανήσουμε χρήματα για να βοηθήσουμε ανθρώπους οι οποίοι έχουν ανάγκη. Και αν χρειάζεται η παγκόσμια κοινότητα να κινητοποιηθεί για κάποιους σκοπούς, ας κινητοποιηθεί για τα παιδιά τα οποία πεινάνε στον κόσμο ή για τους μετανάστες ή τους εξόριστους που πεθαίνουν σε πολλά σημεία του κόσμου.

κα ΑΔΑΜ ("ΕΛΕΥΘΕΡΟΤΥΠΙΑ"): Κύριε Προέδρε, κατά τη διάρκεια της προεκλογικής περιόδου, έχετε κατά κόρον τονίσει ότι χρειάζεστε την ανανέωση της ψήφου για μια ισχυρή κυβέρνηση, ώστε να μπορέσετε με άνεση μέσα στην τετραετία να πάρετε σοβαρές αποφάσεις και στα θέματα της εξωτερικής πολιτικής.

Ενδεχομένως αποφάσεις δύσκολες ή και δυσάρεστες. Μπορείτε να

γίνετε λίγο πιο συγκεκριμένος; Π.χ. στο υπ' αριθμόν ένα πρόβλημα, στα ελληνοτουρκικά, ποιό θα είναι αυτό το πλαίσιο των δύσκολων ή και ενδεχομένως δυσάρεστων αποφάσεων που θα κληθείτε να πάρετε, τη στιγμή που είναι γνωστό ότι και ο αμερικανικός παράγοντας αλλά και ο Γενικός Γραμματέας του ΝΑΤΟ - δίνω ένα παράδειγμα δηλαδή - έχουν ήδη δηλώσει ότι πολύ θα επιθυμούσαν να δουν κάποιου είδους μέτρα οικοδόμησης εμπιστοσύνης στο Αιγαίο ανάμεσα σε Ελλάδα και Τουρκία.

Και ένα δεύτερο για δική μου προσωπική περιέργεια: Έχετε δεχτεί πιέσεις από την πλευρά της Ευρωπαϊκής Ένωσης για μια ενδεχόμενη αλλαγή του υπουργού Εξωτερικών στην επόμενη κυβέρνησή σας; Και επομένως ο κ. Πάγκαλος μένει από τώρα στη θέση του;

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ: Κυρία Αδάμ, να ξεκινήσω από το δεύτερο: Δεν έχω δεχτεί πιέσεις από κανέναν και δεν επρόκειτο ποτέ να δεχτώ πιέσεις για την σύνθεση της κυβέρνησής μου. Και δεν νομίζω ότι σε κανέναν, σε καμιά χώρα, θα περνούσε ποτέ η σκέψη να μου μιλήσει γι' αυτό το θέμα.

Όσον αφορά το πρώτο το οποίο είπατε: Εγώ δεν αναφέρθηκα ποτέ σε δυσάρεστες αποφάσεις. Δεν υπάρχουν δυσάρεστες αποφάσεις. Υπάρχουν αποφάσεις οι οποίες είναι απαραίτητες για να προωθηθούν τα συμφέροντα της χώρας. Και σας ανέφερα μια σειρά από θέματα, στα οποία πρέπει να προχωρήσουμε.

Σε όλα αυτά τα θέματα, π.χ. για το πρόγραμμα εξοπλισμού των Ενόπλων Δυνάμεων, χρειάζονται πια πρωτοβουλίες. Χρειάζεται να εκτιμήσουμε τη δαπάνη την οποία θα κάνουμε, χρειάζεται να εκτιμήσουμε τι θα περιέχει το εξοπλιστικό πρόγραμμα των Ενόπλων Δυνάμεων, χρειάζεται να δούμε ποιούς κινδύνους πρέπει κυρίως να αντιμετωπίσουμε κ.ο.κ.

Όπως και στα θέματα τα οποία σχετίζονται με την Ευρωπαϊκή Ένωση: θα έρθουν γρήγορα κάποια θέματα. Μίλησα πριν για το Πρόγραμμα Σύγκλισης. Όπως ξέρετε αυτή τη στιγμή στην Ευρωπαϊκή Ένωση έχει αρχίσει μια συζήτηση, αν θα πρέπει ή όχι να μετατεθεί ο χρόνος έναρξης της Οικονομικής και Νομισματικής Ένωσης.

Τη συζήτηση αυτή την ξεκίνησε ο Αντιπρόεδρος της Ιταλικής κυβέρνησης, συμμετείχε από πλευράς της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας νομίζω ο Αντιπρόεδρος της "ΜΠΟΥΝΤΕΝΣΜΠΑΝΚ", υπήρξαν και σχόλια από πλευράς της γαλλικής κυβέρνησης. Θα τεθεί ένα τέτοιο θέμα.

Θα πρέπει εμείς να έχουμε τη δυνατότητα να πάρουμε γρήγορα αποφάσεις όταν έρθει αυτό το πρόβλημα, τεθεί δημόσια και έρθει το πρόβλημα στα Συμβούλια της Κοινότητας ή στο Συμβούλιο Κορυφής για

απόφαση. Το θέμα είναι ότι επειδή υπάρχουν έντονες οι προκλήσεις αυτή την εποχή, επειδή υπάρχουν οι μεγάλες ευκαιρίες, πρέπει και η κυβέρνηση να μπορεί να δράσει άμεσα.

Και γι' αυτό ζητήσαμε την ψήφο του ελληνικού λαού. Να μην είναι όμηρος η οποία κυβέρνηση μιας μακρόσυρτης εκλογικής περιόδου.

ΣΤ.ΛΥΓΕΡΟΣ ("ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ"): Κύριε Πρόεδρε, σας άκουσα και σήμερα να υποστηρίζετε ότι υπάρχει μία αλλαγή στη στάση των δυτικών κυβερνήσεων, σε ό,τι αφορά τα εθνικά μας θέματα και ειδικά τα ελληνοτουρκικά. Θα ήθελα να σας ρωτήσω, πιστεύετε πραγματικά ότι οι Αμερικανοί και οι Ευρωπαίοι εταίροι μας, ευνοούν ή όχι τη διαμόρφωση ενός νέου καθεστώτος στο Αιγαίο μέσω διαπραγματεύσεων, τουλάχιστον μέχρι στιγμής;

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ: Υπάρχει μία ευρύτερη αντίληψη, ότι αλλαγή μιας στάσης σημαίνει ότι πρέπει να πάμε από την αδιαφορία στους εναγκαλισμούς και στις δηλώσεις αγάπης. Αυτό βέβαια δεν συμβαίνει. Και αλλαγές στην εξωτερική πολιτική δεν είναι ποτέ αλλαγές τέτοιου τύπου. Το θέμα είναι, υπάρχει περισσότερη κατανόηση; Υπάρχει μια συζήτηση από την οποία προκύπτει ότι τα επιχειρήματά μας γίνονται αποδεκτά;

Ακολουθούνται στάσεις οι οποίες εκφράζουν και τις δικές μας θέσεις ή εκφράζουν κάποιες από τις δικές μας θέσεις; Παίρνονται πρωτοβουλίες οι οποίες μας ευνοούν; Και αν δει κανείς την πορεία της Ευρωπαϊκής Ένωσης τους τελευταίους μήνες, θα διαπιστώσει ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση έχει κάνει πράγματι βήματα, τα οποία είναι ευνοϊκά για μας.

Το Συμβούλιο Υπουργών έχει διατυπώσει κείμενα και έχει πάρει αποφάσεις, όπου αντικατοπτρίζονται σε μεγάλο βαθμό οι ελληνικές θέσεις. Οι Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής έχουν κάνει δηλώσεις, οι οποίες επίσης αντικατοπτρίζουν ελληνικές θέσεις.

Δεν νομίζω, δεν έχω αντιληφθεί και δεν νομίζω ότι οι Ευρωπαίοι θέλουν αλλαγή του καθεστώτος του Αιγαίου. Δεν έχουν επισημάνει κάτι τέτοιο και δεν υπάρχει τέτοιο θέμα για μας. Η Ελλάδα, έχουμε πει, είναι αδιαπραγμάτευτη.

Τ.ΠΑΠΠΑΣ ("ΚΥΡΙΑΚΑΤΙΚΗ ΕΛΕΥΘΕΡΟΤΥΠΙΑ"): Παρατήρησα ότι σήμερα δεν αναφερθήκατε στο ενιαίο αμυντικό δόγμα Ελλάδας - Κύπρου. Από κάποιες πλευρές έχουν εγερθεί σοβαρές ενστάσεις για την αποτελεσματικότητά του. Το πιστεύετε;

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ: Το ενιαίο αμυντικό δόγμα Ελλάδας-Κύπρου είναι πολιτική σταθερή αυτής της κυβέρνησης. Όπως συζητήσαμε και με τον κ.Κληρίδη και έχουμε συζητήσει και ενδοκυβερνητικά, ένα δόγμα που είναι ένα πλαίσιο,

χρειάζεται σε ορισμένες περιπτώσεις εξειδικεύσεις.

Θα προχωρήσουμε σε εξειδικεύσεις όπου χρειαστεί, για να είναι πληρέστερη η στρατηγική μας. Αλλά θέλω να επαναλάβω με έμφαση ότι ο χώρος για τον οποίο η Ελλάδα θα πολεμήσει είναι ο χώρος ο οποίος επεκτείνεται από τη Θράκη στο Αιγαίο μέχρι την Κύπρο.

κ. ΛΑΚΟΠΟΥΛΟΣ ("ΒΗΜΑ"): Προ της προκηρύξεως των εκλογών υπήρχε στην "ατζέντα" όλων μας η 1η Οκτωβρίου, η επίσκεψή σας στην Κύπρο. Επειδή όσες φορές αναφερθήκατε σήμερα, δεν είπατε τίποτε για ενδεχόμενη επίσκεψη και επειδή από την απάντηση που δώσατε στον κ. Πολίτη, εγώ τουλάχιστον κατάλαβα ότι μάλλον δεν θεωρείτε ώριμες τις συνθήκες, θέλω να σας ρωτήσω: Εφ' όσον κερδίσετε τις εκλογές, θα υπάρξει επίσκεψή σας στην Κύπρο; Και πότε θα υπάρξει - γιατί προφανώς η 1η Οκτωβρίου δεν βολεύει πια ως ημερομηνία - και ποιό χαρακτήρα θα μπορούσε ενδεχομένως να έχει ένα τέτοιο ταξίδι;

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ: Αν κερδίσω τις εκλογές και το ΠΑΣΟΚ θα κερδίσει τις εκλογές, την 1η Οκτωβρίου θα είμαι στην Κύπρο. Δεν υπάρχει κανένας λόγος να αναβάλω το ταξίδι αυτό. Την 1η Οκτωβρίου που θα είμαι στην Κύπρο, θα συζητήσω με την κυπριακή ηγεσία. Θα ακούσω τις απόψεις τους, για να διαμορφώσουμε αυτό το οποίο χρειάζεται, την κοινή στάση αυτή την περίοδο.

Ο αρχηγός της ΝΔ είχε πει κάτι άλλο: Οτι θα πάρει "υπό μάλης" τον αρχηγό της αξιωματικής αντιπολίτευσης και θα πάει στην Κύπρο και θα βγάλει την κοινή θέση... προφανέστατα μέσα σε 3 ώρες! Αυτά είναι αστεία.

κα ΠΟΥΛΙΔΟΥ ("ΑΥΓΗ"): Συνηθίζετε να λέτε - το είπατε και σήμερα - ότι ένας από τους πρώτους στόχους της Ελλάδας πρέπει να είναι η πλήρης ένταξη της στις διαδικασίες της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης.

Το ερώτημα είναι: Πόσο συμβατός είναι αυτός ο στόχος με την προώθηση της σκέψης για την αγορά του εξοπλιστικού προγράμματος, ύψους 3 τρις; Επιμένετε σ' αυτή τη σκέψη αν γίνετε κυβέρνηση;

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ: Είναι συμβατό το ένα με το άλλο. Πρέπει να το κάνουμε εμείς συμβατό. Αυτή είναι μια από τις προκλήσεις. Πρέπει να συμμετάσχουμε στην πορεία ενοποίησης της Ευρωπαϊκής Ένωσης, γιατί αν μείνουμε στη δεύτερη και τρίτη ταχύτητα τότε θα διακινδυνεύσουμε όχι μονάχα στο οικονομικό πεδίο, αλλά και στο εθνικό πεδίο. Και ταυτόχρονα πρέπει να δώσουμε τη δύναμη που χρειάζεται η Ελλάδα. Πρέπει οι Ενοπλές μας Δυνάμεις να έχουν έναν αποτελεσματικό εξοπλισμό.

Η. ΑΦΕΝΤΟΥΛΗ ("STAR"): Τις τελευταίες εβδομάδες η τουρκική προκλητικότητα

εκδηλώνεται σε έναν άλλο γεωγραφικό χώρο. Και στην Κύπρο βεβαίως αλλά και στο γεωγραφικό χώρο του Βορείου Ιράκ. Παράλληλα, αναδεικνύεται στο διεθνές προσκήνιο το υπ' αριθμόν 1 πρόβλημα της τουρκικής πολιτείας και κοινωνίας: Το Κουρδικό.

Ο κ.Πρόντι, ο Ιταλός πρωθυπουργός, έχει προτείνει τη διενέργεια διάσκεψης για το Κουρδικό. Ποιά είναι η εκτίμησή σας για την κατάσταση, αν θεωρείτε ότι τα εθνικά συμφέροντα τα δικά μας θίγονται από την αυξανόμενη ρευστότητα στην περιοχή και ποιά είναι η θέση σας για τη διάσκεψη αυτή;

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ: Η θέση της Ελλάδας είναι ότι πρέπει να εφαρμόζονται οι Διεθνείς Συνθήκες οι οποίες ρυθμίζουν τα των συνόρων και των δικαιωμάτων στην περιοχή. Οι Διεθνείς Συνθήκες είναι περισσότερες, έχουν τη ρίζα τους στη Συνθήκη της Λωζάνης.

Στις διαπραγματεύσεις για τη Συνθήκη της Λωζάνης - Συνθήκη η οποία είναι και καθοριστική για το καθεστώς του Αιγαίου - επαναλαμβάνω τη θέση που διατύπωσα και πριν: Εμείς στεκόμαστε στην εφαρμογή του Διεθνούς Δικαίου και θα επιμείνουμε στην εφαρμογή του από όλες τις χώρες.

Εάν τώρα οι συμμετέχουσες χώρες, σε συνεργασία και συμφωνία η μία με την άλλη, θελήσουν να πάρουν πρωτοβουλίες, ευχής έργο θα ήταν για να σταματήσουν οι όποιοι πόλεμοι και οι όποιες καταστροφές. Αλλά θα πρέπει να υπάρχει συμφωνία, θα πρέπει να υπάρχει συναίνεση και δεν θα πρέπει να υπάρχει επιβολή μιας λύσης από τον οποιονδήποτε.

Β.ΠΕΤΟΥΡΗ ("ΕΤ-2"): Θα ήθελα να περάσουμε σε ένα άλλο θέμα: Στη βαλκανική πολιτική. Πριν λίγες μέρες, εγκαινιάζοντας τη Διεθνή Εκθεση Θεσσαλονίκης, μιλήσατε για μια νέα πολιτική της Ελλάδας στα Βαλκάνια, η οποία περιλαμβάνει πρωτοβουλίες σε πολιτικό, θεσμικό και οικονομικό επίπεδο.

Σήμερα μιλήσατε - αν δεν κάνω λάθος - για επαφές. Θα ήθελα να σας ρωτήσω αν στο πλαίσιο αυτών των πρωτοβουλιών συμπεριλαμβάνονται και συναντήσεις σας με αρχηγούς κρατών, όπως η πρωτοβουλία που αναλάβατε για τη συνάντηση Μιλόσεβιτς-Τούτμαν.

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ: Αυτή τη στιγμή εκκρεμούν προσκλήσεις του Πρωθυπουργού της Βουλγαρίας, του Πρωθυπουργού της Ρουμανίας, του Προέδρου Μιλόσεβιτς και του Προέδρου Τούτμαν. Επειδή γίνονται εκλογές δεν έχουμε δώσει ακόμα απαντήσεις.

Μετά τις εκλογές θα καθορίσουμε την "ατζέντα" μας. Και πέρα

από τις συχνές επισκέψεις, τις οποίες έχει πραγματοποιήσει ο κ. Πάγκαλος, θα πραγματοποιήσω κι εγώ μια σειρά επισκέψεων. Και βεβαίως θα καλέσουμε και τους Πρωθυπουργούς των άλλων χωρών να έρθουν εδώ, όπως έρχονται οι υπουργοί Εξωτερικών.

Θέλω επίσης να αναφέρω ότι εκκρεμεί από καιρό μια πρόσκληση να επισκεφθώ τη Ρωσία, από πλευράς του Προέδρου κ. Γέλτσιν και του Πρωθυπουργού κ. Τσερνομίριν. Και θα πραγματοποιήσω και αυτή την επίσκεψη όταν είναι αυτό δυνατό. Το ταχύτερο όμως, γιατί θέλουμε και στην κατεύθυνση αυτή να αναπτύξουμε τις σχέσεις μας.

ΕΛΕΝΟΠΟΥΛΟΣ ("FLASH 96.1"): Ο Α. Παπανδρέου αναλαμβάνοντας το '93 είχε πει - αν θυμάμαι καλά - ότι τα συμφέροντα Ελλάδας και ΗΠΑ συμπίπτουν σ' αυτή την περίοδο. Θα ήθελα να έχω τη δική σας άποψη επί του θέματος.

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ: Τα συμφέροντα της Ελλάδας και των ΗΠΑ κάποτε συμπίπτουν, κάποτε δεν συμπίπτουν. Ετσι συμβαίνει ανάμεσα σε μια μεγάλη και σε μια μικρή χώρα. Όπως είπα στην εισήγησή μου, έχει δημιουργηθεί ένας καινούργιος διεθνής συσχετισμός, όπου όλοι παίζουν σε κάθε κατεύθυνση.

Κι εμείς, όπως και οι άλλοι, έχουμε υποχρέωση να παίζουμε σε κάθε κατεύθυνση, να αξιοποιούμε κάθε δυνατότητα η οποία παρουσιάζεται.

ΜΕΛΕΤΗΣ ("ΕΤ-1"): Σε σχέση με τη διαδικασία την οποία είχατε προτείνει και είχατε διατυπώσει στα ελληνοτουρκικά, δηλαδή τη βήμα προς βήμα προσέγγιση των σχέσεων Ελλάδος-Τουρκίας, έχει ασκηθεί κριτική για το πρώτο βήμα. Δηλαδή ότι η προσφυγή της Τουρκίας στο Διεθνές Δικαστήριο της Χάγης για το θέμα των βραχονησίδων δεν σημαίνει, πρώτον ότι εγκαταλείπονται οι εδαφικές διεκδικήσεις εκ μέρους της Τουρκίας και δεύτερον, ότι είναι κάπως παρακινδυνευμένο να παραπέμπονται θέματα που άπτονται της εθνικής κυριαρχίας σε ένα διεθνή θεσμό, ο οποίος και ανεπηρέαστος από διεθνείς συσχετισμούς και πολιτικές σκοπιμότητες στις αποφάσεις που λαμβάνει, δεν είναι. Ποιό είναι το σχόλιό σας σ' αυτό;

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ: Η νομική θέση είναι καθαρότατη. Η Συνθήκη της Λωζάνης, η Συνθήκη την οποία υπέγραψε η Ιταλία με την Τουρκία, η Συνθήκη των Παρισίων, ξεκαθαρίζουν τι ανήκει στην Ελλάδα και τι ανήκει στην Τουρκία.

Στις διεθνείς σχέσεις δύο τρόποι υπάρχουν για να λύνονται οι διαφορές: Ο ειρηνικός και ο πόλεμος. Κανένας δεν θέλει τον πόλεμο. Εάν η Τουρκία έχει αιτήματα, πρέπει να ακολουθήσει τον ειρηνικό δρόμο. Και γι' αυτό εμείς επιμένουμε, ότι η Τουρκία πρέπει να προσφύγει στο Διεθνές Δικαστήριο της Χάγης. Η μη προσφυγή της είναι μια πράξη επιθετικότητας, όταν συνεχίζει να θέτει τα αιτήματα.

Και ξέρετε - θέλω να το τονίσω αυτό - ότι αυτή η θέση μας έχει γίνει διεθνώς αποδεκτή. Χαιρετίστηκε αυτή η θέση, γιατί έδειξε ότι η Ελλάδα ακολουθεί πραγματικά μια πολιτική, η οποία εξασφαλίζει την ειρήνη.

Α. ΠΟΔΗΜΑΤΑ ("ΑΠΕ - ΑΘΗΝΑ 98.4"): Κύριε Πρόεδρε, είπατε ότι το Κυπριακό θα είναι πρώτης προτεραιότητας θέμα για την κυβέρνησή σας. Ηθελα να σας ρωτήσω, με δεδομένη την κατάσταση που έχει διαμορφωθεί στο νησί το τελευταίο διάστημα και είναι εν εξελίξει, εάν υπάρχουν κάποιες νέες σκέψεις από την πλευρά σας σε ό,τι αφορά την αντιμετώπιση του ζητήματος, πριν από την επίσκεψή σας στην Κύπρο;

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ: Κατά την τελευταία επίσκεψή μου στην Κύπρο συζητήσαμε με την κυπριακή ηγεσία και συμφωνήσαμε τη στρατηγική και την τακτική μας. Θα την εξετάσουμε και πάλι στη δεύτερη τούτη επίσκεψη που θα πραγματοποιηθεί την 1η Οκτωβρίου.

Είναι όμως βέβαιο ότι δεν θα έχουμε καταλήξει γιατί θα περιμένουμε και τις πρωτοβουλίες οι οποίες βρίσκονται σε εξέλιξη, τι προτάσεις υπάρχουν, σε ποιά κατεύθυνση πάμε και τότε θα αποφασίσουμε.

Φ. ΦΙΛΙΠΠΑΚΟΠΟΥΛΟΣ ("ΣΚΑΙ"): Κύριε Πρόεδρε, θέλω να σας ρωτήσω σχετικά με τις αμερικανικές εκλογές στις αρχές Νοεμβρίου: Εκφράζονται φόβοι από κάποιους ότι ενδεχομένως να υπάρχουν δυσμενείς εξελίξεις στα εθνικά μας θέματα. Συμμερίζετε αυτές τις απόψεις; Έχετε άλλες ενδείξεις ότι θα συνεχιστεί αυτή η τακτική που μας είπατε και στον πρόλογό σας, των καλών και διαφοροποιημένων σχέσεων σε σχέση με το παρελθόν;

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ: Δεν έχω καμία ένδειξη ότι πρόκειται οι Ηνωμένες Πολιτείες να ακολουθήσουν άλλη πολιτική. Πιστεύω ότι θα ακολουθήσουν περίπου την ίδια πολιτική την οποία ακολούθησαν μέχρι σήμερα.

Οι Ηνωμένες Πολιτείες θέλουν να βρουν λύσεις σε θέματα τα οποία θεωρούν προβλήματα. Πιέζουν στη μια κατεύθυνση, πιέζουν στην άλλη. Εμείς θα πρέπει να ακολουθήσουμε μια σταθερή και συνεπή στάση για να προωθήσουμε τα δικά μας συμφέροντα.

Δεν πρόκειται τα χρόνια που έρχονται να υπάρχει ανάπαυλα, ηρεμία, εξασφάλιση ενός καθεστώτος όπως είναι το υπάρχον. Θα υπάρχει κινητικότητα. Και γι' αυτή την κινητικότητα πρέπει να είμαστε έτοιμοι, που σημαίνει ότι ακριβώς πρέπει να δημιουργήσουμε όλο και περισσότερα ερείσματα, να είμαστε πιο δυνατοί για να έχουμε μεγαλύτερη διαπραγματευτική δύναμη.

ΜΠΟΥΡΔΑΡΑΣ ("ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ"): Κύριε Πρόεδρε, με αφορμή το Κουρδικό, η

αμερικανική κυβέρνηση εκδήλωσε το ενδιαφέρον της για τα συμφέροντα της Τουρκίας.

Θα ήθελα να ρωτήσω, εάν έχετε κάποιες ενδείξεις ότι μπορεί να χρησιμοποιηθούν και βάσεις ΝΑΤΟικές επί ελληνικού εδάφους για την εξυπηρέτηση αυτών των συμφερόντων. Ποιά θα είναι η αντίδραση της ελληνικής κυβέρνησης;

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ: Δεν έχουμε καμία ένδειξη, καμία πληροφόρηση, δεν μας ζητήθηκε κάτι τέτοιο. Και η γραμμή μας είναι ότι οι βάσεις οι οποίες υπάρχουν στην Ελλάδα δεν πρέπει να χρησιμοποιούνται για πολεμικές ενέργειες κατά άλλων χωρών.

ΛΑΜΨΙΑΣ: Κύριε Πρόεδρε, δεν αναφερθήκατε, ίσως με λεπτομέρειες για την πολιτική που θα ακολουθήσει η κυβέρνησή σας στο θέμα της προοπτικής των σχέσεων με τα Σκόπια.

Υπάρχει η άποψη που διατύπωσε προ ημερών ο κ.Μητσοτάκης λέγοντας, ότι είναι λάθος ο χρόνος που χάθηκε, είναι καταστροφή για την Ελλάδα. Υπάρχει την ίδια στιγμή μια άλλη άποψη που άκουσα προ ημερών να εκφράζεται από τον υπουργό Μεταφορών τον κ.Καστανίδη ο οποίος λέει, ότι ο χρόνος δουλεύει υπέρ της Ελλάδος και πρέπει να αφήσουμε τα πράγματα να εξελιχθούν ως έχει.

Θα ήθελα την δική σας άποψη επ' αυτού. Δηλαδή ποιά θα πρέπει να είναι η γραμμή της Ελλάδος; Επιτάχυνση των διαδικασιών για τις σχέσεις μας με αυτή τη χώρα, ή ο χρόνος τελικά δουλεύει υπέρ μας;

Και ένα ακόμη ερώτημα, διαφορετικό. Αναφερθήκατε στους απόδημους Έλληνες. Θα ξαναυπάρξει υφυπουργός Αποδήμου Ελληνισμού;

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ: Ως προς το πρώτο ερώτημα: Ο χρόνος χάθηκε από τη Ν.Δ. και η Ν.Δ. προφανώς αυτή τη στιγμή ασκεί αυτοκριτική σ' αυτό το θέμα.

Εμείς έχουμε, όσον αφορά το πρόβλημα μια σταθερή γραμμή πλεύσης. Υπάρχει ενδιάμεση συμφωνία και με βάση την ενδιάμεση συμφωνία συνεχίζουμε να αναπτύσσουμε τις οικονομικές και άλλες μας σχέσεις.

Γίνονται επαφές, παίρνονται πρωτοβουλίες από τους μεν και τους δε, π.χ. η ΓΣΕΕ επισκέφθηκε τον αντίστοιχο οργανισμό στα Σκόπια και αυτό είναι κάτι σωστό.

Συνεχίζεται επίσης η διαπραγμάτευση για το όνομα και θα συνεχίζεται έως ότου ο κ.Βανς, ο οποίος κατευθύνει αυτές τις διαπραγματεύσεις, κρίνει ότι η συνέχιση της διαπραγμάτευσης είναι

ατελέσφορη. Μέχρι στιγμής δεν το έχει κρίνει.

Το δεύτερο ερώτημα: Αυτή τη στιγμή, ο αναπληρωτής υπουργός κ.Ρωμαίος είναι υπεύθυνος για τον Απόδημο Ελληνισμό. Επί των ημερών αυτής της κυβέρνησης άρχισε η λειτουργία του Συμβουλίου Αποδήμου Ελληνισμού. Δεν έχουμε διαπιστώσει αυτή τη στιγμή ότι υπάρχει κάποια εμπλοκή, η οποία προκύπτει από την απουσία ενός μη υπαρκτού προηγούμενα Υφυπουργείου Αποδήμου Ελληνισμού, διότι δεν υπήρχε Υφυπουργείο Αποδήμου Ελληνισμού.

Εμπλοκές από την έλλειψη μη υπαρκτών θεσμών, δεν υπήρξαν. Και δεν βλέπω αυτή τη στιγμή γιατί να μην συνεχίσουμε έτσι, αλλά αυτό δεν είναι θέμα της στιγμής πώς θα είναι το σχήμα της επόμενης κυβέρνησης. Το σχήμα της επόμενης κυβέρνησης πρέπει να είναι ένα σχήμα αποτελεσματικό και λιτό.

ΜΑΚΡΥΓΙΑΝΝΗΣ ("STAR - PLANET"): Για το θέμα των Σκοπίων κ.Πρόεδρε, επειδή υπήρξαν και παλαιότερα κάποιες εσωκομματικές εντάσεις, να θεωρήσω ως δεδομένη τη δέσμευση της κυβέρνησής σας ότι δεν θα δεχτεί σύνθετη ονομασία για τα Σκόπια;

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ: Η κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ έχει δεσμευτεί να διαπραγματευθεί. Αυτό έχει υπογραφεί στην ενδιάμεση συμφωνία, έχει γραφεί στην ενδιάμεση συμφωνία και έχει γίνει αποδεκτό από την Ελλάδα. Διαπραγμάτευση σημαίνει ότι συζητάμε.

Κ.ΔΗΜΤΣΑΣ ("ΑΔΕΣΜΕΥΤΟΣ"): Κύριε Πρόεδρε είπατε ότι πρέπει να γίνει μια συζήτηση στη Βουλή και όχι σε επίπεδο πολιτικών αρχηγών.

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ: Δεν είπα ότι πρέπει να γίνει συζήτηση στη Βουλή. Είπα ότι το Συμβούλιο Αρχηγών είναι ένας θεσμός που δεν προβλέπεται από το Σύνταγμα.

Αντίθετα, το Σύνταγμα προβλέπει ως θεσμό για τη συζήτηση αυτών των θεμάτων τη Βουλή. Η κυβέρνηση με πρωτοβουλία του κ.Πάγκαλου και του κ.Ρωμαίου αξιοποίησε το θεσμό αυτό. Η Ν.Δ., η αξιωματική αντιπολίτευση, τον περιφρονεί.

Κ.ΔΗΜΤΣΑΣ ("ΑΔΕΣΜΕΥΤΟΣ"): Πάντως, κ.Πρόεδρε, στα εθνικά θέματα φαίνεται και δείχνετε από τις απαντήσεις σας, να προτιμάτε να τα συζητήσετε στη Βουλή.

Θέλω να σας ρωτήσω: Ο κ.Πάγκαλος έχει πει στις συζητήσεις, ότι τα εθνικά θέματα είναι επικίνδυνο να συζητούνται δημοσίως. Δεν υπάρχει μια διαφορετική άποψη;

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ: Οχι, δεν υπάρχει καθόλου διαφορετική άποψη. Η στρατηγική, οι γενικές κατευθύνσεις, τα προβλήματα, μπορούν να συζητηθούν και πρέπει να συζητούνται στη Βουλή και δημόσια.

Θ.ΠΑΓΚΑΛΟΣ: Δεν το θυμάμαι αυτό. Είχα πει η τακτική δεν μπορεί να συζητείται δημοσίως αν μου επιτρέπετε κύριε Πρόεδρε. Αυτό είναι άλλο.

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ: Υπάρχουν, όμως, θέματα διαπραγματεύσεων. Δεν μπορεί να συζητήσετε δημόσια εκείνο το οποίο διαπραγματεύεστε την ίδια στιγμή με την άλλη πλευρά. Διότι τότε δίνετε στην άλλη πλευρά όλα τα επιχειρήματα. Σε όλα και σ' αυτό υπάρχει το μέτρο και πρέπει να βρίσκουμε το μέτρο.

Τ.ΠΕΡΠΕΡΑΚΗΣ ("MILLIET"): Κύριε Πρόεδρε, έχετε πει και στη Θεσσαλονίκη και εδώ, για το πακέτο ασφάλειας φιλίας και ισότιμης συνεργασίας στα Βαλκάνια και το απευθύνετε πολυμερώς και διμερώς. Αναρωτιέμαι, διπλωματικά αυτό πώς το απευθύνετε στην Τουρκία; Αυτό είναι το ένα σκέλος της ερώτησής μου.

Και το δεύτερο σκέλος, εάν κερδίσετε τις εκλογές, η πολιτική που προτίθεστε να ακολουθήσετε έναντι της Τουρκίας, αναρωτιέμαι αν διευκολύνεται από τη στάση του κ.Εβερτ.

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ: Όταν μιλάμε για Βαλκάνια, μιλάμε κυρίως για όλες τις χώρες πλην της Τουρκίας, γιατί με την Τουρκία υπάρχει ένα ιδιαίτερο πρόβλημα. Ας αναπτύξουμε τις σχέσεις μας με όλες τις άλλες χώρες της Βαλκανικής πλην της Τουρκίας και ας ακολουθήσει μετά και η Τουρκία.

Θα επαναλάβω εδώ αυτό το οποίο έχω πει πολλές φορές. Εμείς θέλουμε να έχουμε σχέσεις συνεργασίας, θέλουμε να αναπτύξουμε τις οικονομικές μας σχέσεις με την Τουρκία, τις κοινωνικές, τις πολιτιστικές σχέσεις με την Τουρκία. Δεν γίνεται αυτό τη στιγμή που υπάρχει η τουρκική απειλή.

Πρέπει να αλλάξει η τουρκική στάση. Και αν αλλάξει η τουρκική στάση με το να προσφύγει για παράδειγμα η Τουρκία στο Διεθνές Δικαστήριο (εφ' όσον συνεχίζει να προβάλλει τις αξιώσεις της), με το να δεχτεί την υπογραφή ενός συνυποσχετικού για την υφαλοκρηπίδα, εάν κάνει τα βήματα αυτά βεβαίως και μπορούμε να προχωρήσουμε σε διεύρυνση των επαφών σε όλα τα επίπεδα.

Αυτό βέβαια δεν σημαίνει ότι και ενδιάμεσα εάν υπάρξει ανάγκη δεν πρέπει να γίνονται επαφές. Γιατί για παράδειγμα ένα θέμα που πρέπει να υπάρχουν επαφές, είναι αυτό το θέμα των λαθρομεταναστών και του λαθρεμπορίου. Εμείς - όπως ξέρετε - επιδιώκουμε και το πετύχαμε ουσία αυτό - όσον αφορά το λαθρεμπόριο, τους λαθρομετανάστες, τα θέματα

αστυνόμευσης - τα σύνορα της Ελλάδος να θεωρηθούν και σύνορα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Εάν τα σύνορα της Ελλάδος είναι και σύνορα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αυτό σημαίνει ότι εμείς, η Ελλάδα, μέσα στο Κοινοτικό Πλαίσιο πρέπει να συνεργαζόμαστε με όλους τους γείτονες, για να εφαρμόσουμε τις πολιτικές αυτές που αφορούν τα ενιαία αυτά σύνορα.

Ως προς το δεύτερο ερώτημά σας: Η στάση του κ.Εβερτ ούτε προσθέτει, ούτε αφαιρεί. Είναι μια στάση η οποία έχει γνώμονα την εκλογική αναμέτρηση, έχει γνώμονα τις δημόσιες σχέσεις. Και γι' αυτό μάλλον μπερδεύει - θα έλεγα γενικά - ενώ θα έπρεπε να συμβάλλει στο να αντιμετωπίζουμε τα προβλήματα.

ΠΑΡΗΣ ("ΠΡΑΚΤΟΡΕΙΟ ΡΩΥΤΕΡ"): Κύριε Πρόεδρε, είπατε προηγουμένως ότι το εξοπλιστικό πρόγραμμα και το Πρόγραμμα Σύγκλισης, πρέπει να είναι συμβατά. Στη Θεσσαλονίκη αποκλείσατε τον εξωτερικό δανεισμό για το εξοπλιστικό πρόγραμμα των Ενόπλων Δυνάμεων.

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ: Δεν απέκλεισα τον εξωτερικό δανεισμό. Είπα το εξής στη Θεσσαλονίκη και θέλω να γίνει σαφές αυτό. Οτι αν χρειαστεί εξωτερικός δανεισμός, πρέπει να γίνει στα πλαίσια τα οποία επιβάλλει η οικονομική πολιτική. Ποιός εξωτερικός δανεισμός; Να μην υπάρχουν παρεξηγήσεις.

Ξέρετε ότι οι αγορές των όπλων γίνονται πολλές φορές με ειδικές συμφωνίες. Ειδικές συμφωνίες όσον αφορά τους εξοπλισμούς. Δεν αποκλείω - θα το δούμε - τις ειδικές αυτές συμφωνίες με τις προμηθεύτριες χώρες. Υπάρχουν ειδικές σχέσεις για παράδειγμα με τις Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής, οι οποίες ειδικές σχέσεις έχουν εφαρμοστεί εδώ και πάρα πολλά χρόνια.

ΠΑΡΗΣ ("ΠΡΑΚΤΟΡΕΙΟ ΡΩΥΤΕΡ"): Να τελειώσω την ερώτησή μου κύριε Πρόεδρε; Στο ίδιο θέμα. Θα ήθελα να ρωτήσω για τι ποσό μιλάμε; Έχει διαρρεύσει στον Τύπο ότι το ποσό αυτό είναι περίπου 3 τρις. Είναι πραγματικά 3 τρις και αν γι' αυτά τα χρήματα πέρα από όποια μορφή εξωτερικού δανεισμού, σκέφτεστε να επιβάλετε και κάποιους καινούργιους φόρους.

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ: Δεν θα μπω στο θέμα των ποσών, γιατί το ποσό δεν είναι αυτό το οποίο αναφέρετε και δεν το θεωρώ σωστό προτού υπάρξει συζήτηση, να ξεκινήσουμε με μια συζήτηση γύρω από το ύψος των δαπανών. Δεν πρόκειται να υπάρξουν νέοι φόροι. Το έχουμε πει και το επαναλαμβάνω.

κα ΤΑΒΟΥΛΑΡΗ ("ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΤΥΠΟΣ"): Κύριε Πρόεδρε, περιγράψατε στην εισήγησή σας μια σειρά γενικών αρχών. Είχα την εντύπωση κυριολεκτικά ότι

αν και ήταν πολύ ενδιαφέρουσες, πως βρίσκομαι σε άλλη χώρα. Δεν μιλήσατε καθόλου για μια σειρά προβλήματα. Τι γίνεται με το πρόβλημα των Σκοπίων που παγιώνεται μια κατάσταση με το όνομα; Τι γίνεται με το Αιγαίο που παγιώνεται αυτή τη στιγμή η λογική των "γκρίζων ζωνών"; Τι γίνεται με την Κύπρο; Τι πρωτοβουλία σκοπεύετε να αναπτύξετε; Πέσαμε σε προεκλογική περίοδο και δυστυχώς έμειναν πίσω αυτά τα θέματα, σε μια κρίσιμη φάση στην Κύπρο. Χθες ήδη είχαμε κάποια επεισόδια. Τι σκοπεύει να κάνει η ελληνική κυβέρνηση, με δεδομένες τις εξελίξεις...

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ: Νομίζω ότι έχω απαντήσει σε όλα αυτά τα θέματα τα οποία θέσατε. Εσείς ασκήσατε μια κριτική στη στάση μου. Δικαίωμά σας. Είπαμε να απαντούμε σε ερωτήσεις.

ΧΑΡΔΑΛΙΑΣ ("ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΤΥΠΟΣ"): Κύριε Πρόεδρε, λίγες εβδομάδες μετά την ανάληψη των καθηκόντων σας, ενημερώνετε τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας και τα κόμματα για επικείμενη λύση στο Σκοπιανό. Και αυτό δεν το λέω εγώ, το λέει ο κ.Κωνσταντόπουλος σε ανακοίνωσή του στις 13 Αυγούστου.

Αν είναι ακριβής η εικόνα που παρουσιάζει ο κ.Κωνσταντόπουλος - και εγώ προσωπικά δεν έχω κανένα λόγο να την αμφισβητήσω - τι είδους λύση ήταν αυτή που επέκειτο; Γιατί δεν επετεύχθη; Και ήταν λύση συμβατή με την απόφαση των πολιτικών αρχηγών περί μη αποδοχής του όρου "Μακεδονία" ή παραγώγου του;

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ: Ο κ.Κωνσταντόπουλος προφανώς στη δήλωσή του δεν μετέφερε σωστά εκείνα τα οποία μετέφερα εγώ στον κ.Κωνσταντόπουλο. Εγώ μετέφερα στον κ.Κωνσταντόπουλο ότι η διαπραγμάτευση έχει φτάσει σε ένα σημείο όπου ο κ.Βανς διαπιστώνει ότι δεν θέλει να συνεχίσει και θα πρέπει να υπάρξει κινητικότητα από τις δύο πλευρές, για να συνεχιστεί αυτή η διαπραγμάτευση.

Μετά από την ενημέρωση αυτή την οποία έκανα και στην κυβέρνηση και στους πολιτικούς αρχηγούς, συνεχίστηκε η διαπραγμάτευση με πρωτοβουλία του κ.Βανς και συνεχίζεται.

κα ΚΑΡΑΣΑΒΒΑ ("CNN"): Ηθελα να ερωτήσω, αν εκλεγείτε κ.Σημίτη και αν βέβαια κρατήσετε και τον κ.Αρσένη ως υπουργό Εθνικής Αμυνας, θα υποστηρίξετε την υλοποίηση της πρότασής του για μια πιο έντονη σύσφιξη αμυντικών σχέσεων με χώρες άλλες οι οποίες αντιμετωπίζουν προβλήματα και αυτές με την Τουρκία, όπως είναι η Συρία;

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ: Ο κ.Αρσένης - και ο οιοσδήποτε υπουργός - εφαρμόζει την πολιτική της κυβέρνησης. Την πολιτική την οποία αποφασίζουν τα όργανα της κυβέρνησης μέσα από τις κυβερνητικές διαδικασίες. Γραμμή μας είναι να έχουμε επαφές, σχέσεις και πολλές φορές και αμυντικές συνεργασίες με περισσότερες χώρες. Και αυτή τη γραμμή θα συνεχίζουμε να εφαρμόζουμε. Κυρίες και κύριοι σας ευχαριστώ για την προσοχή σας.